

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7C/716/2004
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8104133442
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8104133442.28

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcov 1. A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX A., A. Č.. XX a 2. M. V., nar. X.X.XXXX, bytom H. Č.. XXX, obaja právne zastúpení JUDr. Jánom Klimekom, advokátom so sídlom v Prešove, Sládkovičova č. 8, proti žalovaným 1. Prešovský samosprávny kraj, so sídlom v Prešove, Námestie mieru č. 2, zastúpeného Správou a údržbou ciest Prešovského samosprávneho kraja, Jesenná 14, 080 05 Prešov, 2. Slovenská republika - Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Námestie slobody č. 6, v konaní o náhradu škody, takto

rozhodol:

I. Nepripúšťa zmenu žalobného petitu jeho rozšírením titulom náhrady za vznik práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu podľa písomného podania žalobcov zo dňa 7.1.2015.

II. Žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobcovi v 1. rade titulom bezdôvodného obohatenia za obdobie od 15.12.2004 do 30.6.2009 sumu 1 061,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1 061,19 eur odo dňa 1.7.2009 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobcovi v 2. rade titulom bezdôvodného obohatenia za obdobie od 15.12.2004 do 30.6.2009 sumu 1 061,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1 061,19 eur odo dňa 1.7.2009 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti žalobný návrh žalobcov v 1. a 2. rade voči žalovaným v 1. a 2. rade zamietla.

V. O trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 7C 716/2004 - 583 zo dňa 7. Decembra 2012 súd žalobu voči žalovanému Slovenská správa ciest a Slovenská republika Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky zamietol, vo vzťahu medzi žalobcami a týmito žalovanými náhradu trov konania nepriznal. Žalovaného Prešovský samosprávny kraj zaviazal zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 471,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 6 % ročne od 12. Decembra 2005 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi v 2. rade sumu 471,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 6 % ročne od 12. Decembra 2005 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobný návrh voči žalovanému v 2. rade Prešovskému samosprávne kraju zamietol a o trovách konania rozhodol postupom podľa § 151 ods. 3 O.s.p.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu I. stupňa vyplynulo, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti a to každý v podiele 1 k celku, zapísaných na Liste vlastníctva č. XXXX. Touto žalobou

žalobcovia žiadali, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť im odplatu titulom náhrady za vecné bremeno. Súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou uvedenou v žalobe, nárok žalobcov posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pre súd bolo nepochybné, že medzi účastníkmi konania nevznikol žiaden zmluvný vzťah, teda nárok od ktorého odvíjajú žalobcovia svoj nárok. Súd bol toho názoru, že nárok žalobcov bol založený na princípe bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka, ktoré vzniklo tým, že majetok zodpovednostného subjektu sa nezmenšil, hoci by k takémuto zmenšeniu došlo, ak by plnil svoju povinnosť platiť odplatu za užívanie nehnuteľnosti žalobcom. Súd uviedol svoj právny názor, podľa ktorého Zákon č. 66/2009 Z.z. nie je možné aplikovať spätne na vzťahy založené medzi účastníkmi a nie je možné v tomto prípade použiť ani zásadu analógie legis. Súd zaviazal na náhradu titulom bezdôvodného obohatenia Prešovský samosprávny kraj, pričom vychádzal zo znenia § 3d ods. 2 v spojení s ustanovením § 24b Zákona č. 135/1961 Z. z. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v spojení so Zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v spojení so Zákonom č. 446/2001 Z. z. o majetku VÚC, vychádzal z toho, že dňom 1.1.2004 prešli práva a záväzky viažúce sa na cesty 2 a 3 triedy na samosprávne kraje. Podľa názoru súdu tak na Prešovský samosprávny kraj prešiel nielen majetok, práva a pohľadávky, ale aj záväzky k tomu viažúce sa. Súd bol toho názoru, že na majetkovoprávne vysporiadanie vzťahu so žalobcami je povinný Prešovský samosprávny kraj ako vlastník cestného telesa, na ktorého podľa citovaných zákonných ustanovení prešli aj záväzky. Súd každému zo žalobcov priznal sumu 471,65 eur a na túto náhradu zaviazal Prešovský samosprávny kraj s odôvodnením, že je vlastníkom pozemnej komunikácie, ktorá naňho prešla z vlastníctva štátu. Súd vo svojom rozhodnutí poukázal aj na to, že podľa jeho názoru došlo k zásahu do vlastníckych práv žalobcov, ktoré je garantované Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd, ako aj Občianskym zákonníkom. Zároveň súd priznal žalobcom aj nimi požadovaný úrok z omeškania. Pokiaľ ide o žalobný petít v časti, ktorou žalobcovia požadovali náhradu škody vo výške 392 230,- Slovenských korún spolu s úrokom z omeškania titulom spôsobenej škody, ktorá im vznikla titulom, že nemohli svoj pozemok v ich výlučnom vlastníctve užívať, súd žalobu v tejto časti zamietol. Súd mal za to, že v tejto časti žalobného návrhu žalobcovia neunesli dôkazné bremeno. Súdu vôbec nešpecifikovali ako dospeli k uplatnenej pohľadávke vo výške 392 230,- Slovenských korún. Zároveň súd nemal za preukázanú príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaných a vznikom škody. Súd bol toho názoru, že v časti uplatnenej náhrady škody žalobcovia nepreukázali základné atribúty ako predpoklady zodpovednosti štátu za vzniknutú škodu, preto v tejto časti ich žalobný návrh zamietol.

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 19Co 51/2013 - 650 zo dňa 8. Apríla 2014 súd potvrdil rozsudok súdu I. stupňa, čo do zamietnutia žaloby voči žalovanému v 1. rade a súvisiacom výroku o trovách konania. Potvrdil rozsudok čo do povinnosti žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade každému po 471,65 eur s príslušenstvom v lehote do 3 dní. Zároveň potvrdil rozsudok čo do zamietnutia žaloby voči žalovanému v 2. rade v rozsahu žiadanej náhrady za čas od 14.12.2001 do 13.12.2002. Zrušil rozsudok vo výrokoch o zamietnutí žaloby voči žalovanému v 3. rade a o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti voči žalovanému v 2. rade okrem sumy 23 350,- Slovenských korún, čo v prepočte na eurá predstavuje sumu 775,08 eur a súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 12.6.2014.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu I. stupňa, že v tomto prípade je nárok žalobcov potrebné posúdiť ako bezdôvodné obohatenie, bol toho názoru, že bezdôvodným obohatením v tomto prípade je to, o čo sa neznižil majetok žalovaného Prešovského samosprávneho kraja, ktorý by sa pri platení nájomného zmenšil. Výška bezdôvodného obohatenia je tak reprezentovaná výškou primeraného a obvyklého nájomného za pozemok žalobcov v žalovanom období. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodujúce bolo to, že Prešovský samosprávny kraj je vlastníkom stavby nachádzajúcej sa na pozemku žalobcov. Predmetom tohto sporu nebolo zaplatenie nájomného, na ktoré by bol nárok len pri platne uzatvorenej nájomnej zmluve, ale žalobou bol uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré bolo kvantifikované výškou primeraného a obvyklého nájomného. Aj Krajský súd v Prešove poukázal na to, že na Prešovský samosprávny kraj prešli všetky práva a povinnosti s tým spojené podľa ustanovenia § 24b Zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Z uvedeného preto bolo správne vyvodiť názor, že pasívne vecne legitimovaným v tomto konaní je Prešovský samosprávny kraj. Aj odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu I. stupňového súdu, že za obdobie od 14. Decembra 2002 do 14. Decembra 2004 je za bezdôvodné obohatenie zodpovedný Prešovský samosprávny kraj. Suma priznaná súdom I. stupňa bola správna, pretože suma 471,65 eur bola určená znalcom L..

W. G. v Znaleckom posudku č. 57/2011 zo dňa 6.6.2011 ako všeobecná cena nájmu za parcelu registra „C“ č. XXX/X o výmere X XXX m² vo výške 350 eur mesačne a ďalším znalcom L.. M. Š., Y.. v Znaleckom posudku č. 23/2010 zo dňa 22.4.2010 ako cena nájomného za znemožnenie užívania pozemku a to parcely registra „C“ č. XXX/X a XXX/X o výmere X XXX m² vo výške 121,65 eur. Odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu I. stupňa v časti, ktorou sa žalobcovia domáhali náhrady škody vo výške 392 230,- Slovenských korún. Rozhodnutie súdu I. stupňa v tejto časti považoval odvolací súd za predčasné. Úlohou súdu I. stupňa podľa názoru odvolacieho súdu tak bude v ďalšom konaní vyzvať žalobcov, aby preukázali vznik škody, existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom žalovaných a znížením ich majetku, podmienky vzniku zodpovednosti za škodu im spôsobenú. Odvolací súd poukázal na to, že podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich, nie je daná táto zodpovednosť. Iba ak žalobcovia preukážu splnenie všetkých zákonných podmienok bude im možné priznať náhradu škody a to vo výške, ktorú preukážu. Vo svojom rozhodnutí dal odvolací súd do pozornosti súdu I. stupňa aj tú skutočnosť, že v podaní žalobcov zo dňa 5.6.2006 v bode 5. si uplatnili náhradu za vecné bremeno zriadené na parcele č. XXX/X v sume 1 000,- Slovenských korún mesačne a to každoročne do budúcnosti vo výške 6 000,- Slovenských korún každému a to až do zmeny pomerov. Odvolací súd dal súdu I. stupňa do pozornosti, že aj o tomto nároku žalobcov je potrebné rozhodnúť.

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie je súd I. stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vec opätovne prejednal a vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou žalobného návrhu a to Listom vlastníctva č. XXXX, Grafickou identifikáciou parciel č. XXXX/XX, Geometrickým plánom č. XXX/XXXX, Dohodou o prechode majetku z vlastníctva štátu na Prešovský samosprávny kraj, Znaleckými posudkami znalca L.. W. G. a L.. M. Š. a L.. W., ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX sú žalobcovia v 1. a 2. rade vedení ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností každý v podiele 1 k parcele č. XXX/X o výmere XXX m² - trvalé trávnaté porasty a parcely č. XXX/X o výmere X XXX m² - druh pozemku orná pôda.

Na týchto nehnuteľnostiach, ktoré boli vytvorené na základe geometrického plánu sa nachádza stavba, a to štátna cesta, v úseku W. - F., ktorá bola realizovaná v rokoch 1984 až 1989, bez predchádzajúceho majetkovo právneho vysporiadania. Zápis o odovzdaní a prevzatí stavby bol vyhotovený dňa XX.XX.XXXX. Vlastníkom tejto pozemnej komunikácie je žalovaný v 1. rade, ktorý získal predmetný majetok delimitáciou od štátu, čo mal súd za preukázané predložením delimitačných protokolov. Zároveň súdu bola predložená grafická identifikácia parciel č. XXXX/XXXX zo dňa 14.4.2004, kde je vyznačená stavba - cestné teleso, nachádzajúce sa na parcelách v podielovom spoluvlastníctve žalobcov v 1. a 2. rade.

Rovnako bol súdu predložený Geometrický plán č. XXX/XXXX vyhotovený dňa 22. Apríla 2005 L.. M. G., úradne overený Správou katastra Prešov dňa 10. Mája 2005 pod č. XXX/XXXX, z ktorého vyplýva, že na pozemku v podielovom spoluvlastníctve žalobcov v 1. a 2. rade sa nachádza štátna komunikácia o výmere X XXX m² - zastavaná plocha.

Súčasťou súdneho spisu je aj Znalecký posudok č. X/XXXX znalca L.. S. W. zo záverov ktorého pre súd vyplynulo, že parcelám registra „E“ č. XXX/X o výmere XXX m², druh pozemku trvalý trávnatý porast a parcela registra „E“ č. XXX/X o výmere X XXX m², druh pozemku orná pôda, ktoré sú zapísané na LV č. XXXX, zodpovedajú novo navrhované nehnuteľnosti, a to parcely registra „C“ č. XXX/X o výmere X XXX m², druh pozemku zastavané plochy a parcela registra „C“ č. XXX/X o výmere X XXX m², druh pozemku trvalý trávnatý porast a parcela registra „C“ č. XXX/X o výmere XX m², druh pozemku trvalý trávnatý porast.

Dňa 27.04.2010 bol súdu doručený Znalecký posudok č. XX/XXXX znalca L.. M. Š., ktorý určil výšku nájomného za obdobie od 14. Decembra 2011 do 14. Decembra 2004, v celkovej výške 364, 93 eur ako nájomné za užívanie parciel registra „C“ č. XXX/X a XXX/X v k. ú. W..

Dňa 13.6.2011 bol súdu doručený Znalecký posudok L.. W. G., ktorým určil všeobecnú cenu nájmu za obdobie od 14. Decembra 2001 do 14. Decembra 2004 za užívanie nehnuteľnosti, a to parcely registra „C“ KN č. XXX/X o výmere X XXX m², druh pozemku zastavaná plocha, vytvorenej geometrickým plánom č. XXX/XXXX, vo výške 1 050 eur.

Po rozhodnutí odvolacieho súdu tak predmetom tohto konania ostala náhrada škody, ktorú požadovali žalobcovia titulom nesprávneho úradného postupu štátu v celkovej výške 392 230,- Slovenských korún, ako aj náhrada titulom vecného bremena vo výške 1 000,- Slovenských korún za každý mesiac až do zmeny pomerov.

Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vyjadrenom v rozsudku zo dňa 8. Apríla 2014 č. k. 19Co 51/2013 - 650, výzvou zo dňa 3.6.2014 vyzval právneho zástupcu žalobcov, aby súdu presne špecifikoval z čoho pozostáva žalovaná suma vo výške 13 019,65 eur (392 230,- Slovenských korún), ktorej sa v tomto konaní žalobcovia domáhajú a na ktorej náhradu žiada zaviazat' žalovaných.

Žalobcovia v 1. a 2. rade špecifikovali svoju žalobu v časti o náhradu škody voči štátu titulom nesprávneho úradného postupu v písomnom podaní zo dňa 17. Októbra 2014. Rovnako právny zástupca žalobcov na pojednávaní dňa 23. Októbra 2014 súdu uviedol, že súd I. stupňa ustálil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie rokov 2002 - 2004 každému zo žalobcov priznal náhradu vo výške 235,82 eur. Pri určení náhrady škody tak použil analógiu, to znamená žiadal, aby súd zaviazal žalovaného v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi v 1. rade škodu vo výške 4 244,76 eur, čo je náhrada za 18 rokov za obdobie od roku 1984 do roku 2002 pri ročnej náhrade, ktorá bola ustálená súdom I. stupňa vo výške 235,82 eur, rovnako aj úrokov za 30 rokov vo výške 3 810 eur. Rovnako tu zahrnul aj sumu 775,08 eur, titulom vynaloženia nákladov za geometrický plán žalobcom v 1. rade. Žiadal zaviazat' žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť každému so žalobcov sumu 8 929,84 eur. Nad uvedenú sumu vzal svoj žalobný návrh späť, v tejto časti žiadal konanie zastaviť. Škoda spočívajúca v nesprávnom úradnom postupe tak spočíva v nečinnosti štátu, keďže od roku 1990, t.j. 24 rokov bol štát nečinný. Táto škoda predstavuje ustálenú náhradu za každý rok v sume 235,82 eur.

Žalovaný v 1. rade sa vyjadril k tomuto nároku žalobcov v 1. a 2. rade v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 12. Novembra 2014, kde poukázal na právoplatné uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 8. Novembra 2012, ktorým súd nepripustil zmenu žalobného petitu v časti, ktorou žalobcovia požadovali náhradu za zriadenie vecného bremena za obdobie od roku 2004 do budúca. Rovnako pokiaľ ide o náhradu škody poukázal na § 27 Zákona č. 514/2004 Z. z. pričom mal za to, že tento zákon sa vzťahuje na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Nároky z týchto zákonov sa nededia. Rovnako poukázal na názor prezentovaný odvolacím súdom, podľa ktorého škoda ako predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup je daná len vtedy, ak vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom. Žalobcovia neunesli v tomto konaní dôkazné bremeno, v konaní nepreukázali ani prednesmi, ani v písomných vyjadreniach, v čom mala spočívať nečinnosť žalovaných. Rovnako nepreukázali ani príčinnú súvislosť medzi týmito dvoma predpokladmi. Žalovaný v 1. rade poukázal na Zákon č. 543/2003 Z. z. o organizácii štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikáciách. Mal za to, že samosprávne kraje vykonávajú štátnu správu na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikáciách podľa osobitného Zákona a to č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Aj keď zo Zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého má byť žalovaný v 1. rade povinný to explicitne nevyplýva, gramatickým a logickým výkladom je možné dospieť k záveru, že tento zákon upravuje iba prípadnú zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy. Z tohto dôvodu v tejto časti žalobného návrhu podľa názoru u žalovaného v 1. rade absentuje jeho pasívna vecná legitimácia.

V písomnom podaní, súdu doručenom dňa 12. Novembra 2014 (č. I. 684 súdneho spisu) žalobcovia upravili svoj žalobný návrh, poukázali na sčítaciu chybu na pojednávaní dňa 23. Októbra 2014 pričom žiadali, aby súd zaviazal žalovaných nahradit' žalobcovi v 1. rade škodu vo výške 8 829,84 eur, v prevyšujúcej časti vzali žalobu späť.

Žalovaný v 2. rade sa k zostávajúcej časti žalobného návrhu žalobcov vyjadril v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 20. Novembra 2014, kde žalobu žiadal v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. V tomto písomnom podaní v časti o náhradu škody vzniesol žalovaný v 2. rade námietku premlčania. Uviedol, že žalobcovia si uplatňujú náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu od roku 1984

do 2002 a úroky z omeškania od 1984 až do roku 2014. Opierajú svoj nárok o Zákon č. 58/1969 Zb. a Zákon č. 514/2003 Z. z. Oba tieto zákony upravujú trojročnú premlčaciu dobu. Z tohto pohľadu je nárok žalobcov v celom rozsahu premlčaný.

V písomnom podaní, súdu doručenom dňa 7. Januára 2015 č. I. 692 súdneho spisu, žalobcovia špecifikovali zostávajúcu časť svojho nároku, keď požadovali titulom náhrady škody sumu od žalovaných v 1. a 2. rade solidárne alebo podľa pomeru ich zodpovednosti, zaviazat' ich nahradiť škodu žalobcovi v 1. rade vo výške 8 829,84 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania od 12. Decembra 2005 do zaplatenia a rovnako žalobcovi v 2. rade sumu 8 054,76 eur s 9 % úrokom z omeškania od 12. Decembra 2005 do zaplatenia. Rovnako v zmysle záverov Krajského súdu špecifikovali svoj nárok a žiadali priznať titulom bezdôvodného obohatenia za obdobie od 15. Decembra 2004 do 1.7.2009, t. j. za 4 a pol roka žalobcovi v 1. rade sumu 1 061,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 1.7.2009 do zaplatenia a žalobcovi v 2. rade sumu 1 061,19 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 1.7.2009 do zaplatenia. Týmto podaním rozšírili svoj žalobný nárok a to v časti náhrady za vecné bremeno v zmysle Zákona č. 66/2009 Z. z, kde žiadali priznať žalobcovi v 1. rade sumu 2 350,20 eur a rovnako túto sumu žiadali priznať aj žalobcovi v 2. rade a na jej náhradu zaviazat' žalovaného v 1. rade. Svoj žalobný návrh odôvodnili tým, že účinnosťou Zákona č. 66/2009 Z. z. od 1.7.2009 vzniklo na plochách, ktoré sú premetom tohto konania vecné bremeno a povinnosť štátu strpieť postavenú cestu. Zároveň poukázali na právoplatný rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 10C 187/2009 - 225 zo dňa 17. Októbra 2014, kde súd obdobne na tom istom skutkovom základe a identickom prípade priznal jednorazovú náhradu a to titulom vecného bremena.

Uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 7C 716/2004 - 706 zo dňa 27. Januára 2015 súd konanie v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške u žalobcu v 1. rade nad sumu 8 829,84 eur a u žalobcu v 2. rade nad sumu 8 054,76 eur zastavil. Zároveň rozhodol, že o trovách konania v tejto časti bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 7C 716/2004 - 708 zo dňa 27. Januára 2015 súd pripustil zmenu petitu žaloby podľa písomného podania žalobcov zo dňa 7. Januára 2015 v tom znení, že z titulu bezdôvodného obohatenia je žalovaný v 1. rade povinný zaplatiť žalobcovi v 1. rade za obdobie od 15. Decembra 2004 do 1.7.2009 v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia sumu 1 061,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 1.7.2009 do zaplatenia a žalobcovi v 2. rade sumu 1 061,19 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 1.7.2009 do zaplatenia.

Žalovaný v 1. Rade v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 13.2.2015 (č. I. 710 súdneho spisu) uviedol, že žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia môže vlastník pozemku zastavaného pozemnou komunikáciou úspešne podať na súde len za podmienky, že nevznikol iný právny dôvod, na základe ktorého sa môže vlastník pozemku domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva. Poukázal pritom na usporiadanie pomerov vlastníka pozemku a vlastníka stavby s aplikáciou § 135c Občianskeho zákonníka v spojení s § 868 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pokiaľ nie je uvedené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. Januárom 1992. Vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. Januárom 1992 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, vylučuje použitie § 451 Občianskeho zákonníka, teda uplatnenia inštitútu bezdôvodného obohatenia. Iný právny dôvod tu bol, napríklad právo na náhradu škody. Otázkou zostáva čas od kedy si nárok na náhradu škody mohli žalobcovia uplatňovať. Zároveň sa žalovaný v 1. rade stotožnil s písomným vyjadrením žalovaného v 2. rade zo dňa 13. Novembra 2014, kde rozhodujúcim obdobím pre náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu boli roky 1984 - 1990, avšak nárok na náhradu škody podlieha trojročnej premlčacej lehote, z tohto dôvodu bola vznesená námietka premlčania. Zároveň pokiaľ ide o náhradu za vecné bremeno žalovaný v 1. rade poukázal na svoje písomné vyjadrenie zo dňa 6. Novembra 2014 a uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 8. Novembra 2012, kde súd nepripustil zmenu žalobného petitu týkajúcu sa odplaty za zriadenie vecného bremena za obdobie od roku 2004 do budúcnosti. Žalobu žalobcov tak žiadal zamietnuť.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydat'. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 454 Občianskeho zákonníka, bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

Podľa § 455 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premlčaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy. Takisto sa za bezdôvodné obohatenie nepovažuje prijatie plnenia z hry alebo stávky uzavretej medzi fyzickými osobami a vrátenie peňazí požičaných do hry alebo stávky; na súde sa však týchto plnení nemožno domáhať.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne. Ten, kto predmet bezdôvodného obohatenia vydáva, má právo na náhradu potrebných nákladov, ktoré na vec vynaložil.

Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 1 ods. 1, 2 Zákona č. 58/1969 Zb., o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom účinnému do 30.06.2004 (ďalej len Zákon č. 58/1969 Zb.), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 3 Zákona č. 58/1969 Zb., ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

Podľa § 18 ods. 1, 2 Zákona č. 58/1969 Zb., štát zodpovedá za škodu spôsobenú v rámci plnenia úloh štátnych orgánov a orgánov spoločenskej organizácie uvedených v § 1 ods. 1 nesprávnym úradným postupom tých, ktorí tieto úlohy plnia. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 20 Zákona č. 58/1969 Zb., pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.

Podľa § 22 ods. 1, 2 Zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody podľa tohto zákona sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia. Najneskôr sa toto právo premlčí za desať rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 26 Zákona č. 58/1969 Zb., o nárokoch podľa tohto zákona rozhodujú súdy. O nárokoch na úhradu /regres), ktoré podľa tohto zákona vznikli proti príslušníkom ozbrojených síl, rozhodujú však orgány príslušné podľa osobitných predpisov.

Podľa § 27 ods. 1, 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu posudzoval v zostávajúcej časti nárok žalobcov týkajúci sa náhrady škody voči štátu titulom nesprávneho úradného postupu. Rovnako odvolací súd dal do pozornosti súdu nárok žalobcov uplatnený v písomnom podaní zo dňa 5.6.2006, kde si uplatnili náhradu titulom vecného bremena vo výške 1 000,- Sk mesačne do budúca až do zmeny pomerov.

Žalobcovia svoj žalobný návrh v časti o náhradu škody špecifikovali, že je to náhrada za obdobie 18 rokov vo výške 235,82 eur, ktorú súd priznal titulom bezdôvodného obohatenia a to za roky od 1984 do roku 2002 pri ročnej náhrade 235,82 eur. Rovnako žiadali z tejto sumy priznať kapitalizovaný úrok z omeškania za 30 rokov. Žiadali tak, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade solidárne, resp. podľa pomeru ich zodpovednosti, nahradiť žalobcovi v 1. rade sumu 8 829,84 eur a žalobcovi v 2. rade sumu 8 054,76 eur, spolu s úrokom z omeškania.

V písomnom podaní, súdu doručenom dňa 7. Januára 2015 (č. I. 692 súdneho spisu) žalobcovia žiadali, aby súd pripustil zmenu žalobného petitu jeho rozšírením keď žiadali, aby súd zaviazal žalovaného v 1. rade poskytnúť žalobcovi v 1. rade titulom náhrady za vznik práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. sumu 2 350,20 eur a žalobcovi v 2. rade sumu 2 350,20 eur.

Súd zmenu žalobného petitu postupom podľa § 95 O.s.p. v tejto časti podľa písomného podania žalobcov zo dňa 7. Januára 2015 nepripustil.

Súd poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. Októbra 2010 sp. zn. 3Cdo 262/2009 podľa ktorého, zmena žaloby nesmie byť v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. To, či dôsledky určitého procesného postupu alebo úkonu sú v súlade s touto zásadou posudzuje súd. Ustanovenie § 95 ods. 1 O.s.p. dáva preto žalobcovi možnosť zmeniť žalobu len so súhlasom súdu. Súd zmenu žaloby nepripustí vtedy, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť pokladom pre konanie o zmenenej žalobe. V prípade nepripustenia zmeny žaloby pokračuje súd v konaní o pôvodnej žalobe, pričom žalobca môže uplatniť svoj nárok v novom konaní. Osobitne treba zdôrazniť, že úvaha, či výsledky konania, ku ktorým sa dospelo pred žalobcom požadovanou zmenou žaloby nemôže byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a výsledkom vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového postupu, preto táto úvaha patrí len súdu rozhodujúcemu o návrhu na pripustenie zmeny žaloby. Pokiaľ je ním súd I. stupňa, žalobca nie je oprávnený napadnúť odvolaním správnosť tejto jeho úvahy lebo odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena žaloby nie je prípustné.

Súd v tejto súvislosti poukazuje na právoplatné rozhodnutie súdu č. k. 7C 716/2004 - 579 zo dňa 8. Novembra 2012, ktorým súd nepripustil zmenu žaloby žalobcov v 1. a 2. rade podľa ich písomného podania zo dňa 11. Októbra 2012, v časti ktorou požadovali odplatu za zriadenie vecného bremena za obdobie od roku 2004 do budúca. V neposlednom rade súd poukazuje na zásadu hospodárnosti konania. Žalobcovia svoj žalobný návrh v časti o jednorazovú náhradu titulom vecného bremena rozšírili až v roku 2015, pričom samotné konanie na tomto súde prebieha od roku 2004. Súd poukazuje na to, že jednorazová náhrada za vecné bremeno je založená na inom skutkovom a právnom základe ako uplatnený nárok žalobcov v tomto konaní. Výsledky doterajšieho dokazovania podľa názoru súdu tak neumožňujú rozhodnúť súdu aj o tomto nároku žalobcov. Zároveň súd poukazuje na to, že náhradu titulom vecného bremena si boli žalobcovia oprávnený uplatniť aj samostatnou žalobou a to počnúc od 1.7.2009, kedy nadobudol účinnosť Zákon č. 66/2009 Z. z., kedy vzniklo zo zákona vecné bremeno na pozemku v ich podielovom spoluvlastníctve. Z týchto dôvodov súd postupom podľa § 95 O.s.p. zmenu žalobného petitu jeho rozšírením nepripustil.

Tak, ako odvolací súd konštatoval a vo svojom rozhodnutí č. k. 19Co 51/2013 - 650 zo dňa 8. Apríla 2014 (č. I. 11 tohto rozsudku) dal do pozornosti súdu, že žalobcovia si vo svojom písomnom podaní zo

dňa 5.6.2006 v bode 5. uplatnili náhradu za vecné bremeno zriadené na parcele č. 822/2 v sume 1 000 korún mesačne každoročne do budúca a to až do zmeny pomerov, o ktorom je potrebné rozhodnúť.

V odvolaní voči rozsudku súdu I. stupňa zo dňa 22. Januára 2013 žalobcovia uviedli, že v tomto žalobnom návrhu a v písomnom podaní zo dňa 5.6.2006 sa domáhali dvoch nárokov. V prvom petite žalobného návrhu žiadali náhradu pred podaním žaloby, pričom poukázali na to, že je už vecou právneho posúdenia súdu, či ide o bezdôvodné obohatenie alebo náhradu za vecné bremeno a zároveň v ďalšom bode požadovali náhradu od podania žaloby do budúca až do zmeny pomerov.

Súd je tohto názoru, že tento nárok žalobcov je v celom rozsahu dôvodný.

Rozsudkom súdu I. stupňa bola priznaná žalobcom v 1. a 2. rade náhrada titulom bezdôvodného obohatenia za obdobie dva roky od podania žaloby, t. j. od 14. Decembra 2002 do 14. Decembra 2004 titulom, že v tejto časti bola žalovanými vznesená námietka premlčania, z tohto dôvodu súd priznal náhradu titulom bezdôvodného obohatenia žalobcom iba za dva roky od podania žaloby. Súd návrh žalobcov na priznanie náhrady titulom bezdôvodného obohatenia za obdobie od 15. Decembra 2004 do 30.6.2009 považoval v celom rozsahu za dôvodný. Za toto obdobie priznal súd žalobcom náhradu titulom bezdôvodného obohatenia avšak iba do dňa 30.6.2009, nie do dňa 1.7.2009 tak, ako to žalobcovia požadovali, pretože vtedy už nadobudol účinnosť Zákon č. 66/2009 Z.z. a na predmetnom pozemku vzniklo zo zákona vecné bremeno. Preto za obdobie od 15. Decembra 2004 do 30.6.2009 priznal súd žalobcom bezdôvodné obohatenie vo výške každému po 1 061,19 eur. Pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustálenej náhrady za bezdôvodné obohatenie podľa Znaleckých posudkov L.. W. G. a L.. M. Š.. Tí určili ročnú náhradu vo výške 235,82 eur. Za obdobie od 15. Decembra 2004 do 30.6.2009 tak priznal súd žalobcovi v 1. rade náhradu vo výške 1 061,19 eur, rovnako aj žalobcovi v 2. rade. Túto náhradu súd vypočítal za roky 2005, 2006, 2007 a 2008, kde patrila žalobcom náhrada každému ročne vo výške 235,82 eur a za obdobie do 30.6.2009, t. j. za šesť mesiacov náhrada iba vo výške 117,91 eur. Zároveň postupom podľa § 517 ods. 1 a 2 a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, priznal žalobcom v 1. aj 2. rade 9 % úrok z omeškania z tejto sumy počnúc od 1.7.2009 do zaplatenia. Žalovaný v 1. rade mal od roku 2004 vedomosť o nárokoch žalobcov, tie neuspokojil, preto ho súd zaviazal na zaplatenie aj úroku z omeškania. Pasívna vecná legitímácia žalovaného v 1. rade vychádza z toho, že je vlastníkom pozemnej komunikácie postavenej na pozemku v podielovom spoluvlastníctve žalobcov, zároveň jeho pasívna vecná legitímácia vyplýva zo skoršieho rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý bol v tejto časti potvrdený aj odvolacím súdom. V prevyšujúcej časti, ktorou žalobcovia požadovali priznať náhradu až do dňa 01.07.2009 s poukazom na vyššie odôvodnenie súdu prvého stupňa, ich návrh zamietol.

V časti, ktorou žalobcovia v 1. rade žiadali, aby súd solidárne, resp. podľa pomeru zodpovednosti zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť im titulom náhrady škody žalobcovi v 1. rade sumu 8 829,84 eur a žalobcovi v 2. rade sumu 8 054,76 eur, ich žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vyzval žalobcov, aby súdu presne špecifikovali, v čom mala spočívať zodpovednosť štátu za škodu, aby definovali súdu nesprávny úradný postup, špecifikovali výšku škody uplatnenú v tomto konaní a rovnako, aby zdefinovali príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a zodpovednosťou štátu.

Žalobcovia reagovali na výzvu súdu v písomnom podaní zo dňa 17. Októbra 2014, rovnako na pojednávaní dňa 23. Októbra 2014 uviedli, že sa domáhajú náhrady škody voči štátu spočívajúcej v nesprávnom úradnom postupe a to jeho nečinnosťou. Žiadali, aby súd priznal žalobcom sumu, ktorá bola ustálená týmto súdom titulom bezdôvodného obohatenia vo výške 235,82 eur u každého žalobcu ročne za obdobie 18 rokov, t. j. za obdobie roku 1984 do roku 2002 a rovnako aj kapitalizované úroky z omeškania za obdobie 30 rokov. Mali za to, že štát svojou nečinnosťou spôsobil túto škodu.

Súd k tomuto nároku žalobcov uvádza nasledovné:

Zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, nedefinuje nesprávny úradný postup. Z obsahu tohto pojmu vyplýva, že podľa konkrétnych okolností, toho ktorého prípadu, môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu

pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Tento zákon nedefinuje pojem škody a ani neupravuje rozsah jej náhrady. Z tohto dôvodu je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a škodu vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívna vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná v poskytnutí majetkového plnenia predovšetkým peňažného. Pre posúdenie predmetnej právnej veci je významné, že škoda ako predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup je daná len vtedy, ak vznikla v príčinnej spojitosti s nesprávnym úradným postupom.

Súd prvého stupňa v tejto súvislosti poukazuje na názor odvolacieho súdu, ktorý uviedol, že žalobcami tvrdenú nečinnosť žalovaných je možné považovať za postup priečiaci sa zákonu. Na druhej strane, ale nemožno prehliadnuť, že tento postup môže mať bez všetkého za následok vznik zodpovednosti podľa Zákona č. 58/1969 Zb. len vo vzťahu k takémuto zmenšeniu majetku občana, ktoré bolo priamo a bezprostredne spôsobené práve touto nečinnosťou. Odvolací súd poukázal na to, že iba ak žalobcovia preukážu splnenie všetkých zákonných podmienok, bude im možné priznať náhradu škody a to vo výške, ktorú preukážu.

Súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 165/2012 - 45 zo dňa 13. Februára 2013, podľa ktorého ústavný súd už vo svojej rozhodovacej činnosti (Nález Ústavného súdu SR III. ÚS 361/2009) konštatoval, že z dlhodobej a relatívne ustálenej judikatúry všeobecných súdov vyplýva, že nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže byť v občianskom súdnom konaní uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Pokiaľ má účastník pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia, škoda mu ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu podľa Zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Nárok na náhradu škody od štátu by mohol úspešne uplatniť iba vtedy, ak by preukázal, že sa bezúspešne domáhal vydania bezdôvodného obohatenia. Aktívnu legitímáciu na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa Zákona č. 58/1969 Zb. má ten, komu vzniklo právo na náhradu škody, teda ten, u koho sú splnené všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škodu, vrátane základného predpokladu tejto zodpovednosti a to vzniku samotnej škody. Existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou bezdôvodného obohatenia. Kým žalobca má pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená), nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa Zákona č. 58/1969 Zb. a to existencia samotnej škody (napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cz 110/84 zo dňa 16. Apríla 1985, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 199/2005 zo dňa 31. Mája 2006).

Skutočnou škodou v zmysle ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka je ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného (spočíva v zmenšení jeho majetku oproti stavu pred škodovou udalosťou) a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Skutočnou škodou je aj ujma spočívajúca v neuspokojenej pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi, ktorej náhradu požaduje od štátu ako subjektu zodpovedného za nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Táto škoda však nevzniká už v okamihu splatnosti pohľadávky, resp. omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi stalo fakticky nevymáhateľným (mutatis mutandis uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo 105/2004 zo dňa 7. Októbra 2004).

Súd tak v celom rozsahu poukazuje na Nálezy Ústavného súdu SR, rovnaký záver vyplýva aj z Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. Septembra 2012, sp. zn. 7 Mcdo 16/2011, podľa ktorého k súbehu nárokov zaznamenala judikatúra viaceré názorov medzi inými tiež ten, že právo na náhradu škody vôbec nevznikne, kým poškodený má možnosť žiadať najprv o vydanie bezdôvodného obohatenia a to až do uplynutia premičacej doby pre jeho vydanie a že splatnosť pohľadávky z titulu náhrady škody nastane až rozhodnutím súdu vo veci samej. K obdobnému názoru vo svojej rozhodovacej činnosti dospel aj Ústavný súd SR vo svojom Náleze III. ÚS 361/2009 - 25 zo dňa 26. Novembra 2009, ako aj Krajský súd Banská Bystrica vo svojom rozhodnutí sp. zn. 16 Co 141/2012 zo dňa 8. Novembra 2012.

Podľa názoru súdu tak žalobcovia mohli za obdobie rokov 1984 - 2002, za ktoré požadujú náhradu škody titulom zodpovednosti štátu, sa samostatnou žalobou domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. Súdu nepreukázali, že by si bezúspešne nemohli toto svoje právo uplatniť. Vo svojich písomných podaniach adresovaných jednotlivým inštitúciám žiadali o majetkovoprávne vysporiadanie ich vzťahu, súdu však nepreukázali, že sa svojho práva domáhali aj cestou súdu. Z dôvodu nepreukázania základných podmienok tak súd žalobu žalobcov aj v tejto časti požadovanej náhrady v celom rozsahu zamietol.

Súdu však nedá konštatovať ešte na záver odôvodnenia svojho rozhodnutia, že aj námietka premlčania vznesená žalovanými v 1. a 2. rade v tejto časti uplatneného nároku žalobcov je podľa názoru súdu dôvodná. Je potrebné poukázať v tejto súvislosti aj na to, že výstavba cesty II - XXX W. - F. začala v rokoch 1984 a v roku 1990 bola skolaudovaná. Od roku 1990 užíval ako vlastník stavbu na pozemku žalobcov štát a od 1.1.2004 Prešovský samosprávny kraj. Aj podľa názoru súdu je možné považovať len obdobie rokov 1984 do roku 1990 za dobu, kedy mohlo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu. V tomto období sa totiž uskutočnilo územné konanie, stavebné konanie a bolo vydané aj kolaudačné rozhodnutie. O období po skolaudovaní stavby tak už nie je možné hovoriť o nesprávnom úradnom postupe, ale len o bezdôvodnom obohatení, pretože v tomto období stavba a pozemok patrili rôznym vlastníkom. Podľa názoru súdu vlastníci pozemkov v prípade, že nedošlo k dohode s vlastníkom stavby si mohli svoje práva uplatniť súdnou cestou a požadovať riešenie tejto situácie cez jednotlivé právne inštitúty, ktoré im umožňoval zákon. Vzhľadom na to, že si žalobcovia uplatňujú náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu od roku 1984 až do roku 2002, rovnako aj úroky z omeškania Zákon č. 58/1969 Zb. a Zákon č. 514/2003 Z.z. upravujú trojročnú premlčaciu dobu. Žaloba bola na súd podaná až dňa 16. Decembra 2004, pričom žalobu o žalobcu v 2. rade žalobcovia rozšírili až v rámci rozšírenia žaloby zo dňa 15.6.2005. Z tohto dôvodu sa súdu javí za v celom rozsahu dôvodná aj námietka premlčania vznesená žalovanými.

O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 151 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého v zložitých prípadoch najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia ods. 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota 3 pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu _____ ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Proti výroku č. I. rozsudku, ktorým súd nepripustil zmenu žaloby odvolanie nie je prípustné.